

- Zeynep Kuray - Birgün 06.09.2010

Tersanelerin sermayenin neoliberal laboratuvarına dönüştüğüne dikkat çeken Limter-İş Sendikası Genel Başkanı Kanber Saygılı mevcut yasaları bile uygulamayan tersane patronlarının iş güvenliği tedbirlerini gereksiz maliyet artırıcı harcamalar olarak görüldüğüne dikkat çekiyor

Tersanelerde iş cinayetlerinin arkası kesilmiyor. 141'inci kurban 23 yaşındaki Uğur Türkkan oldu. Yalova'daki DENTA Tersanesi'nde çalışan Türkkan, halatı kopan sacın üzerine düşmesi sonucu ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılırken yolda yaşamını yitiren Türkan'ın ölümünün 4 gün kamuoyundan gizlendiği ortaya çıktı. İş güvenliği uzmanları tarafından tersanelerdeki iş kazalarının önüne işçilerin birlikte hareket ederek iş güvenliği önlemlerinin alınmasını patronlara aldırmasıyla geçilebileceği vurgulanıyor.

Ancak yasalarda mevcut iş güvenliği tedbirlerini bile almaktan kaçınan tersane patronları kazançlarındaki azalmadan korktukları için işçilerin örgütlenmesini engellemek için her türlü baskıyı uyguluyor. Zor şartlar altında başta Tuzla olmak üzere tersanelerde Limter-İş Sendikası örgütlenme çabasında bulunuyor. Tersanelerin sermayenin neoliberal laboratuvarına dönüştüğüne dikkat çeken Limter-İş Sendikası Genel Başkanı Kanber Saygılı çalışmalarında önlerine çıkan en büyük sorunun taşeronlaşma olduğunu dile getiriyor.

1985 yılları da tersanelerin Haliç'ten Tuzla havzasına taşınmasıyla Gemi inşaat sanayesinde iki olgunun dikkat çektiğini anlatan Saygılı, birincisinin taşeronluk sistemi olduğunu ikincisinin ise yaşam hakkı ve vücut bütünlüğü olduğunu belirtti. Limter-İş sendikasının 1976 yılında kurulmasına rağmen 1980 darbesiyle kapatıldığını aktaran Saygılı, "1982 yılında DİSK konfederasyonumuzla tekrar açılan sendikamız 1994 yılından bu yana esas olarak işçilerin yaşam hakkını hiçe sayan taşeronluk sistemine ve iş cinayetlerine karşı mücadele odaklanmıştır" diyor. Tersanelerin aynı zamanda uluslararası sermayenin neoliberal politikasının laboratuvarı konumuna dönüştüğüne dikkat çeken Saygılı, Türkkan ile birlikte toplam 141 işçinin iş cinayetlerine kurban gittiğine dikkat çekiyor.

İşçi ölümlerine neden olan durumun ise mevcut yasaların uygulanmamasından kaynaklandığını vurgulayarak sözlerini sürdüren Saygılı, iş güvenliği, işçi sağlığı tedbirlerinin tersane patronları tarafından gereksiz maliyet artırıcı harcamalar olarak görüldüğüne dikkat çekiyor.

İLK KAZANIM 9 SAATTEN 7.5 SAATE İNDİRİM

Özellikle 2007 yılında tersanelerde üretimin yoğunlaşmasıyla birlikte iş cinayetlerinde önemli bir artış olduğuna dikkat çeken Saygılı, bu nedenle 27-28 Şubat 2008 tarihinde iki günlük grev yaptıklarını ancak patronların üzerindeki baskının artması üzerine Tuzla Tersanesinde çalışan 100'kadar işçinin işten atıldığını ifade ediyor. Saygılı bu süreçten sonra geri adım atmak durumunda kalan patronların işçilerin 9 saat olan çalışma saatlerinin 7.5 saate indirildiğini; fakat

iş cinayetlerinin bitmediğinin altını çiziyor.

Tersanelerdeki ölümlere karşı derhal önlem alınması için, TMMOB İl Koordinasyonu Kurulu, TTB, İstanbul İşçi Sağlığı Enstitüsü ve akademisyenlerle birlikte 'Tuzla Tersaneleri İzleme ve İnceleme Komisyonu'nu kurduklarını anlattan Saygılı," Çok ciddi bir rapor hazırlayıp 24 Ocak 2008 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na sunduk. Aynı gün iş cinayetlerinin önlenmesi, iş güvenliği tedbirlerinin alınması ve sorumluların yargılanması amacıyla TBMM'de araştırma komisyonu kurulması talebiyle milletvekillileriyle görüştük. Ancak buna rağmen iş cinayetleri ivme kazanarak devam etti" şeklinde konuşuyor.

İŞÇİ MİSİNİZ , ÖRGÜTLÜ MÜSÜNÜZ "TERÖRİSTSİNİZ"

Kamuoyunun bu yoğunlaşan ölümler karşısında sessizliğini bozup kendilerinin yanında yer almasıyla dönemin Çalışma Bakanı Faruk Çelik'in 8 Şubat 2008 tarihinde sendikayla toplantı yapmak zorunda kaldığını anlatan Saygılı, ancak yine de çözüm için herhangi bir adım atılmadığını belirtiyor.

Bu umursamazlık karşısında sendika olarak bir toplantı gerçekleştirip 16 Haziran 2008 tarihinde bir günlük grev kararı aldıklarını hatırlatan Saygılı, "Bu arada tersane patronlarının yanında yerini alan bir sendika bizim hakkımızda 'Bunlar bölücü, terörist' kampanyası başlattı. İşçileri tersanelerde toplayan taşeronlar ' Siz teröristsiniz .PKK'lisiniz eğer bu sendikayla bir daha sizi bir arada görürsem sizi polise ihbar ederim' diye tehdit ettiler. Bu tehditler bazı işçileri korkutuğu için 16 Haziran grevine işçilerin bir bölümü katılmasa da üniversite gençlerinden, aydınlardan, demokratik kitle örgütlerinden ve uluslararası örgütlerden büyük destek aldık" diye yaptıkları çalışmaların ne şekilde engellenmeye çalışıldığını anlatıyor.

ÖLÜMLERE HER ZAMAN BAHANELERİ VAR

Bu mücadele sonucunda 20 yıldır iş güvenliği tedbirleri almak için ayak direyen tersane patronlarının adım atmak zorunda kaldığını belirten Saygılı, ancak o dönemde dünya çapında patlayan ekonomik krizi bahane ederek bu tedbirleri geri çekmeleri yetmemiş gibi bir de 10 binlerce işçiyi sokağa attıklarına dikkat çekiyor. Saygılı, "Daha önceleri işçi ölümlerini üretim yoğunluğuna, işçilerinin eğitimsizliğine ve yer darlığına bağlayan patronların kriz sürecinde yine aynı gerekçeleri öne sürdüler ancak bu defa tüm işçilerin eğitilmiş olduğunu iddia ettiler" diyor.

2008'in 12'inci ayında elektrik çarpmasından, yüksekten düşmekten, patlama sonucunda 28 işçinin daha öldüğünü belirten Saygılı, bunun yanı sıra işçi ücretlerinin düşürüldüğünü, işçilerin sigortalarının yatırılmadığını ya da yatırılanların ücret üzerinden yatırıldığını söylüyor.

Saygılı, tersanelerde işçilerin kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmediğini vurgulayarak, tersanelerde kurnazlığın, esnekliğin alıp başını gittiğini iddia ediyor. Sendikaların önünde barikat

oluşturan Limter-İş'e karşı her türlü yol ve yöntemi uygulayan tersane patronlarının bu gücü AKP hükümetinden aldığından hiç şüphe olmadığını vurgulayan Saygılı, işçilerin baskılar karşısında sinmemesi gerektiğini ve mutlaka sendikalı olma yoluna gitmeleri gerektiğini öne sürüyor.

2010'da tersanelerde 10 işçi yaşamını yitirdi

Bu yıl içinde tersanelerde 10 işçi iş cinayetine kurban gitti.

2010 yılının ilk iki cinayeti Yalova Tersanelerinde gerçekleşti. Cemre Tersanesi'nde 23 Mart'ta da 26 yaşındaki Sinan Turhan, 5 Nisan'da Necdet Kalkavan Tersanesi'nde 36 yaşındaki İsmail Çakır öldü. Tuzla'daki ilk ölüm 27 Mayıs'ta ASTAŞ Tersanesi'nde yaşanmıştı. Vinçle kaldırılmak istenen kızağı 'elle itmeye' çağrılan 23 yaşındaki Metin İnanır, devrilen vincin altına kalıp öldü. Selay Tersanesi'nde, 16 Haziran'da 60 yaşındaki kadrolu işçi Mehmet Tağrikulu, forkliftteki tonlarca ağırlığın, üzerine devrilmesi sonucunda kaybedildi. Torlak Tersanesi'nde de 15 Temmuz'da boya işçisi Nurettin Bingöl, emniyet kemeri olmadığı için vinçten düşerek ölmüştü. Uğur Türkkkan ile Bbrlikte bu yılın ilk 8 ayında toplam 10 işçi iş cinayetine kurban gitmiş oldu. Bu verilerin alındığı Tersane İşçileri Birliği Derneği "kölece yaşam ve çalışma koşullarına karşı sürdürdüğümüz mücadelede kamuoyunu yanımızda olmaya çağırıyoruz" açıklamasında bulundu.